

Drap for å redde liv

Legen George Tiller ble drept på vei inn i kirken søndag 31. mai 2009 i den lille byen Wichita i Kansas. Hans forbrytelse var at han utførte lovlige aborter i USA. Tiller har i en årrekke vært utsatt for til dels voldelige protester på den gynekologiske klinikken sin, i hjemmet sitt og i kirken han tilhørte. Stadig færre amerikanske leger utfører nå aborter – ikke av ideologiske grunner, men fordi de rett og slett ikke tar sjansen. Abortspørsmålet er vanskelig og infløkt. Men det løses ikke ved å true og skyte ned leger som utfører lovlige aborter.

Charlotte Haug

Charlotte Haug
redaktør

Tidsskrift for Den norske legeforening

Legenes hus
Akersgata 2
Postboks 1152 Sentrum
0107 Oslo

Redaktør

Charlotte Haug

Medisinske redaktører

Are Brean
Michael Bretthauer
Odd Terje Brustugun
Trine B. Haugen
Åslaug Helland
Erlend Hem
Geir Jacobsen
Anne Kveim Lie
Siri Lunde
Preben Aavitsland

Redaksjonskomité

Guri Rørtveit (leder)
Lill-Tove Rasmussen Busund
Ola Dale
Karl Otto Nakken
Geir Riise
Baard-Christian Schem
Annetine Staff
Marte Walstad

Faste medarbeidere

Anne Forus
Anne Langdalen
Guttorm Raknes
Oda Riska
Mette Sagsveen
Jan Didrik Schjøtt
Kari Skinningsrud
Olav Spigset
Kari Tveito
Marit Tveito
Leiv Otto Watne
Ragnhild Ørstavik

Sentralbord 23 10 90 00
Redaksjon 23 10 90 50
Telefaks 23 10 90 40
www.tidsskriftet.no

tidsskriftet@legeforeningen.no
nettredaksjonen@legeforeningen.no
annonser@legeforeningen.no

Redaksjonssjef

Anne Ringnes

Produksjonssjef

Berit Seljebotn

Manuskriptredaktører

Åslaug Flo
Marit Fjellhaug Nylund
Raida Ødegaard

Bilderedaktør

Anne Gitte Hertzberg

Redaksjonssekretærer

Jorunn B. Kvarme
Gunn Marit Seberg
Liv Thier

Nettredaksjonen

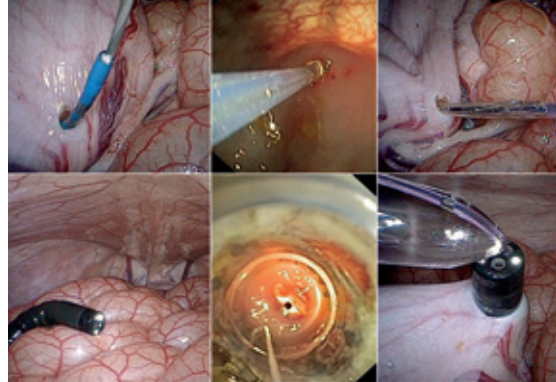
Nettredaktør Stine Bjerkestrand
Kari Ekelund
Eline Feiring
Ine E. Furulund
Gro Rabben
Tengel Sandtrø
Stein Runar Østigaard
Anne Aaby

Prosjektutvikler

Frauke Becher

Markedsseksjonen

Markedssjef Ellen Bye Knutsen
Anne-Britt Dahl
Karin Wallin
Mira Østbye

Bilder fra kroppsåpningsbaserte transluminale kirurgiske inngrep hos gris. Foto Esther Kuhry og Ronald Mårvik, Nasjonalt senter for avansert laparoskopisk kirurgi, St. Olavs hospital

Kirurgi via kroppsåpninger

Utviklingen av den minimalt invasive kirurgien startet for alvor med innføringen av laparoskopisk kolecystekomi. Laparoskopisk metode innebar et mindre kirurgisk traume med redusert postoperativ smerte, kortere rekonvalesens og forbedret kosmetisk resultat sammenliknet med konvensjonell åpen kirurgi. Samtidig har endoskopi med fleksibelt skop vist seg anvendelig i behandlingen av en rekke tilstander i gastrointestinaltractus, der kirurgisk tilnærming tidligere var påkrevd. I krysningspunktet mellom laparoskopisk og endoskopi med fleksibelt skop har det nå vokst frem en ny metode, kalt «NOTES» (Natural Orifice Transluminal Endoscopic Surgery) som gir tilgang til bukholens organer via instrumenter ført gjennom kroppens naturlige åpninger, og den kan derfor omtales som kroppsåpningsbasert transluminale kirurgi.

Metoden medfører perforasjon av et hulorgan fremfor åpning av bukveggen for å nå det intraperitoneale rom. Den transvaginale og transgastriske tilgangen har så langt vist seg mest praktisk, men tilgang via urinblære og colon er også mulig.

Bildene viser et gastroskop med dilatasjonsballong mens det føres gjennom magesekken hos gris. Eksperimentelle dyrestudier viser at denne type teknikker kan benyttes ved operasjoner på de fleste bukorganer, men erfaringer på mennesker er så langt begrenset. Problemene så langt har vært knyttet til triangulering av instrumentene, til selve disseksjonene og til lukning av åpningen i hulorganet ved avslutning av operasjonen. Det er usikkert hvilken rolle denne nye modaliteten vil få, men det forventes at den vil medføre en utvikling av utstyr som uansett vil være nyttig for minimalt invasive kirurgiske teknikker. I dette nummer av Tidsskriftet kan man lese om kirurgi via naturlige kroppsåpninger på side 1234.

Bård I. Røsok

bard.ingvald.rosok@rikshospitalet.no
Kirurgisk avdeling
Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet